

Datum: 30. 4. 2025

Št.: 091-51/2025-1

- Sporočilo za javnost SOS –

- Za takojšnjo objavo –

VLADA ZAVAJA GLEDE KRITJA STROŠKOV OBČIN, POVEZANIH Z DVIGOM PLAČ V JAVNEM SEKTORJU, IZ POVPREČNINE

Maribor, 30. 4. 2025 - Skupnost občin Slovenije opozarja, da Vlada Republike Slovenije v zadnji izjavi v zvezi s pokrivanjem stroškov občin zaradi dviga plač v javnem sektorju navaja zavajajoče podatke, ki ne odražajo dejanskega dogovora z občinami.

Povišana povprečnina za leto 2025 temelji na povprečju stroškov iz let 2021, 2022 in 2023, pri čemer je uporabljena zgolj delna revalorizacija, ki ne sledi dejanski rasti cen. Posledično višji stroški dela, ki so nastali s 1. januarjem 2025 kot posledica plačne reforme, niso zajeti niti v povprečnini za leto 2025 niti za leto 2026. Ti stroški se bodo delno in postopno upoštevali šele v povprečnini za leto 2027.

Poleg tega sistem izračuna povprečnine že vrsto let povzroča, da stroški občin rastejo hitreje, kot občine prejemajo finančna sredstva. Z lanskim kompromisnim dogovorom o povprečnini smo ta razkorak sicer nekoliko zmanjšali, a ga še zdaleč nismo odpravili. Tako ostaja velik pritisk na občinske proračune, ki morajo sproti zagotavljati sredstva za zakonsko določene naloge.

Dogovor o povprečnini za leto 2025 je bil sklenjen še pred dokončno potrditvijo plačne reforme. Zato se povišanja plač v tej povprečnini ne odražajo v celoti. Res je sicer, da se bo v Zakonu o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (ZIPRS) za leti 2025 in 2026 zapisalo določilo, ki omogoča upoštevanje medletne rasti stroškov občin. A to pomeni le postopno in delno vključevanje višjih stroškov v prihodnje povprečnine, kar pa ne rešuje akutne finančne situacije.

Na področju predšolske vzgoje izračun ekonomske cene vrtca ureja Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo. Ta določa, da morajo občine ob vsakršni spremembi parametrov, ki vplivajo na ceno, uskladiti ekonomsko ceno programa. Ker občine v vsakem primeru krijejo večino

stroškov predšolske vzgoje, povišanje plač v vrtcih pomeni neposreden in znaten dodatni finančni pritisk na integralne proračune občin.

Le z ustreznim in sprotnim prilagajanjem cen bodo torej občine lahko stabilno izvajale zakonsko predpisane naloge v predšolski vzgoji.

S spoštovanjem,

Jasmina Vidmar, l.r.
generalna sekretarka SOS